

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OSŁONOWEGO W ZAKRESIE DOŻYWIANIA NA LATA 2019 – 2023

Gminny Program Osłonowy w Zakresie Dożywiania na lata 2019-2023 uchwalony został Uchwałą Nr III/28/18 Rady Gminy Lubartów z dnia 20 grudnia 2018 r. Program ten jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej opracowanym i przyjętym w związku z Uchwałą Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia wśród mieszkańców gminy Lubartów o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe programu obejmują:

- 1) poprawę jakości życia osób i rodzin o niskich dochodach,
- 2) poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- 3) kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.

Oprócz Programu Osłonowego zostały podjęte dwie odrębne uchwały:

- 1) w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego realizowanego w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- 2) w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielone w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,

Mieszkańcy gminy Lubartów od lat korzystali ze wsparcia w zakresie dożywiania w ramach różnych programów i akcji „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, „Posiłek w szkole i w domu” dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE, Gwiazdka w każdym domu, itp.

Kontakt z potrzebującymi i ocena sytuacji przedstawiona w przeprowadzanych wywiadach środowiskowych wskazuje na ogromną wagę pomocy w zabezpieczeniu żywności. Nie podlegają dyskusji negatywne skutki niedożywienia dzieci, młodzieży czy osób starszych, chorych i niepełnosprawnych. Niebagatelne znaczenie dla dalszego zdrowia i życia mają także przyswojone nawyki żywieniowe wynikające zarówno

z braku dostatecznej wiedzy jak i braku wystarczających środków finansowych.

Koordynatorem Programu Osłonowego w Zakresie Dożywiania w 2020 r. był Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, realizatorami natomiast w szczególności:

- 1) Wójt gminy Lubartów
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 3) Szkoły podstawowe i gimnazja oraz przedszkola w gminie Lubartów
- 4) Szkoły, ośrodki szkolno-wychowawcze lub przedszkola prowadzone przez inne samorządy do których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu gminy Lubartów
- 5) Podmioty prowadzące szkoły lub przedszkola niepubliczne do których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu gminy Lubartów
- 6) Placówki służby zdrowia i organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej i ochrony zdrowia,
- 7) Radni i sołtysi wsi.

Sposób realizacji Programu (działania) :

Na podstawie zdiagnozowanych przez pracowników socjalnych potrzeb w ramach programu udzielane było wsparcie osobom i rodzinom o niskich dochodach, znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej a w szczególności: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły, osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

1. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2020r pomocą objętych zostało 487 osób z w tym:

- 1) dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole – 42,
- 2) uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej – 196,
- 3) pozostałe osoby - 263

154 osoby (dzieci i młodzież szkolna) z 118 rodzin korzystały z posiłku, w tym dla 54 osób posiłki były dowożone.

Z posiłku w postaci pełnych obiadów skorzystały 22 osoby, z jednego gorącego dania 140 osób.

Łączna liczba posiłków wyniosła	-	9 850 z tego:
- pełen obiad	-	1 321,
- jedno danie gorące	-	8 529

Koszt posiłków – 28 313 zł, z tego w ramach środków własnych 3 266 zł i 25 047 zł w ramach dotacji z budżetu państwa.

Średni koszt posiłku w ramach programu wyniósł - 2,87 zł

Na terenie gminy funkcjonowało 10 punktów żywieniowych w tym 4 stołówki i 6 punktów wydawania posiłków

Pomoc w formie zasiłku celowego przyznano 158 osobom i rodzinom:

- liczba osób w rodzinach - 437,
- liczba świadczeń - 995,
- kwota świadczeń - 247 937 zł w tym środki własne 52 984 zł i dotacja 194 953 zł
- średnia wysokość świadczenia - 249,18 zł

Odnotowano wzrost wydatków w stosunku do roku 2019r. na kwotę 76.206 złotych tj. 44,38%. Jest on spowodowany sytuacją epidemiczną w kraju, która doprowadziła do czasowego zamknięcia szkół oraz innych placówek oświatowych i w konsekwencji braku możliwości korzystania przez uczniów z posiłków w stołówkach. Priorytetem w czasie pandemii stało się zapewnienie żywności wszystkim osobom potrzebującym, w tym dzieciom realizującym naukę w systemie zdalnym, dlatego otrzymały one pomoc w formie zasiłku na zakup posiłku lub żywności.

Koszt dowozu posiłków do szkół, w których nie ma stołówki finansowany w ramach programu wyniósł – 7 971 zł. Koszt dowozu posiłków dla uczniów nieobjętych programem pokryty został ze środków własnych Gminy (24 365 zł).

Ogółem koszt Programu wyniósł – 279 800 zł w tym:

- dotacja - 220 000 zł,
- środki własne - 59 800 zł.

2. Realizowanie pomocy w formie dożywiania na wniosek dyrektorów szkół i przedszkoli – w 2020r ta forma pomocy nie była realizowana ze względu na brak wniosków. Dyrektorzy szkół posiadają wiedzę z zakresu możliwości i zasad udzielania wsparcia w ww. formie.

3. Pozyskiwanie i dystrybucja żywności dla potrzebujących mieszkańców gminy między innymi w ramach zbiórek, akcji charytatywnych, programów krajowych ,Unii Europejskiej itp.: W związku z realizacją Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym , którego celem jest dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej, została zawarta umowa z Lubelskim Bankiem Żywności. Umowa obejmowała realizację Podprogramu 2019 .

Do udziału w Programie zakwalifikowano **870** mieszkańców gminy z 297 rodzin (**2 610** paczek).

Na podstawie pisemnych skierowań do udziału w programie zakwalifikowane zostały osoby spełniające kryterium dochodowe wynikające z programu dożywiania:

- w przedziale do 100% kryterium znalazło się - 302 osób,
- w przedziale 100% - 200% - 568 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizując proces dystrybucji artykułów spożywczych wśród osób najbardziej potrzebujących zobowiązany był do zachowania reżimu sanitarnego, w tym celu pracownicy socjalni zostali wyposażeni przez Bank Żywności w środki ochrony osobistej. Zgodnie z wytycznymi prowadzono również działania towarzyszące mające na celu w szczególności:

- 1) włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych,
- 2) pomoc towarzyszącą, niezbędną do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób korzystających z pomocy żywnościowej,
- 3) wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

W ramach tych działań, które miały charakter warsztatów kulinarnych wzięło udział 88 uczestników – odbyły się one przed wprowadzeniem stanu epidemii Covid-19.

Należy zaznaczyć, że od dnia 26 listopada 2020r. uległo zmianie kryterium dochodowe uprawniające do pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 z 200% do wysokości 220% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Do pomocy uprawnia dochód:

- 1) 1542,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej,
- 2) 1 161,60 zł w przypadku osoby w rodzinie.

Od dnia 15 września 2020r. poza tradycyjnym możliwe jest zdalne kwalifikowanie odbiorców pomocy żywnościowej, a także zdalne prowadzenie działań towarzyszących, natomiast wydawanie żywności z zachowaniem najwyższych standardów reżimu sanitarnego.

Wśród osób objętych wsparciem było 222 dzieci do lat 15, 78 osób powyżej 65 r. ż. i 570 osoby mieszczące się w pozostałej grupie wiekowej. Biorąc pod uwagę płeć z pomocy skorzystało 453 kobiet i 417 mężczyzn, 130 osób spośród całej grupy to osoby niepełnosprawne.

Wśród przekazanej żywności były następujące produkty (w kg/os):

1) Groszek z marchewką	–	3,2
2) Fasola biała	–	3,2
3) Koncentrat pomidorowy	–	1,12
4) Buraczki wiórki	-	1,05
5) Powidła śliwkowe	–	1,8
6) Makaron jajeczny	–	4,5
7) Makaron kukurydziany	–	1,0
8) Ryż biały	-	3,0
9) Kasza gryczana	–	1,5
10) Herbatniki maślane	–	0,8
11) Mleko UHT	-	7,0
12) Ser podpuszczkowy	–	2,0
13) Filet z makreli w oleju	–	1,53
14) Sok jabłkowy klarowany	-	4,0

15)Szynka drobiowa	-	2,7
16)Pasztet wieprzowy	-	1,53
17)Cukier biały	-	4,0
18)Olej rzepakowy	-	4,0
19)Gołąbki w sosie pomidor	-	1,7
Łącznie	-	ok. 42,2646 t.
Średnio na jedną osobę	-	ok. 48,68 kg

Przystąpienie gminy do programu pozwoliło na poprawę sytuacji osób i rodzin objętych wsparciem a jednocześnie zmniejszenie wydatków na żywność w ramach zasiłków celowych.

4. **Zasiłki celowe** w ramach środków własnych gminy

5. **Rozpowszechnianie wiedzy na temat zdrowego żywienia i udział w kształtowaniu prawidłowych nawyków żywieniowych** – ta część programu realizowana była przede wszystkim w placówkach oświatowych i służby zdrowia – plakaty, ulotki, pogadanki, szkolne programy z zakresu zdrowego żywienia. Z obserwacji i uzyskanych w trakcie realizacji programu informacji wynika konieczność zwiększenia zaangażowania w realizację postanowień tej części programu.

Pracownicy OPS pozostają w bieżącym kontakcie z rodzicami nauczycielami i dyrektorami szkół w zakresie realizacji Programu.

Finansowanie Gminnego Programu:

1. Z budżetu gminy.
2. Z dotacji z budżetu państwa w tym w ramach dofinansowania wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 – 2023
3. Z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Działania podejmowane w ramach Realizacji programu przynoszą wymierne korzyści dla mieszkańców gminy Lubartów, należy więc dołożyć wszelkich starań aby były kontynuowane obecnie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” i uchwały Rady Gminy Lubartów w sprawie programu osłonowego. Wymaga to oczywiście oprócz zaangażowania osób z różnych grup zawodowych i społecznych zapewnienia adekwatnych do potrzeb środków finansowych.

Jolanta Gryzio
Kierownik GOPS